

ZESTAW B – wersja obowiązująca od 2018 r.

1. Co to jest dozór techniczny? Jakie działania są wykonywane w ramach dozoru technicznego?

Dozór techniczny – to działalność zmierzająca do zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych, które mogą stwarzać dla życia lub zdrowia ludzkiego, mienia lub środowiska, takich jak:

- urządzenia transportu bliskiego, np. wózki widłowe, podesty ruchome;
- urządzenia ciśnieniowe;
- urządzenia do transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych.

Zakres działań dozorowych:

- nadzór i kontrola przestrzegania przepisów o dozorcze technicznym;
- wykonywanie dozoru technicznego nad urządzeniami;
- wydawanie decyzji;
- urządzenia do transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych;
- prowadzenie ewidencji eksploatowanych urządzeń technicznych;
- analizowanie przyczyn i skutków uszkodzeń urządzeń technicznych;
- inicjowanie działalności mającej na celu podnoszenie zawodowych kwalifikacji wytwórców oraz użytkowników;
- popularyzowanie wiedzy związanej z bezpieczną obsługą urządzeń transportu bliskiego;
- sprawdzanie kwalifikacji osób wytwarzających i konserwujących.

2. Wymień obowiązki operatora i wskaż, w jakich źródłach są opisane.

Obowiązki operatora:

- zgłosić wózek do Dozoru Technicznego;
- wyposażyć wózek w stanowiskową instrukcję obsługi stworzoną na podstawie DTR;
- założyć i przechowywać dziennik konserwacji;
- przestrzegać, aby wózek był obsługiwany zgodnie z instrukcją obsługi;
- przechowywać księgę rewizyjną;
- stosować się do przepisów.

Obowiązki operatora opisane są przede wszystkim w:

- instrukcji obsługi urządzenia;
- instrukcjach BHP;
- instrukcjach IBWR (Instrukcje Bezpiecznego Wykonywania Robót);
- rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym.

3. Omów czynności zabronione przy obsłudze wózków podnośnikowych.

Operatorowi nie wolno:

- przewozić i unosić ludzi na widłach – wózki służą do transportu ładunków, a nie ludzi;
- podnosić i przewozić ładunków nad głowami ludzi – zachodzi duże ryzyko upadku;
- wykonywać manewrów skrętu z uniesionym ładunkiem – w wyniku działania sił bocznych na ładunek istnieje duże ryzyko upadku ładunku;
- podczas jazdy podnosić i opuszczać widły – duże ryzyko utraty stabilności oraz brak właściwej koncentracji na czynności jazdy lub opuszczania/podnoszenia;
- jeździć z niebezpieczną prędkością – ryzyko zderzenia, uderzenia, ze względu na działanie sił bocznych duże ryzyko wywrócenia przy gwałtownym skręcie przy dużej prędkości;
- wychylać się lub wystawiać kończyny poza obrys wózka – w przypadku wykonania niezamierzonego manewru skrętu (omijania) istnieje ryzyko przygniecenia wystającej kończyny, podobnie w przypadku uderzenia o ściany czy inne elementy wyposażenia magazynu oraz w wyniku zderzenia się wózków;
- podnosić ładunki niezgodnie z wykresem udźwigu wózka – istnieje duże ryzyko niezachowania stabilności w wyniku przeciążenia oraz uszkodzenia wideł lub/i innych elementów wózka;
- wjeżdżać wózkiem na podłoże o nieznannej wytrzymałości – wózek mimo małych wymiarów posiada dużą wagę i w związku z tym duży nacisk na koła. Wjazd na teren o nieznannej wytrzymałości może spowodować zaruwanie się podłoża i upadek wózka z wysokości lub co najmniej „unieruchomienie” wózka, co w połączeniu z np. podniesionym ładunkiem może doprowadzić do upadku ładunku lub/i wywrócenia wózka;
- użytkować wózek pod wpływem alkoholu lub/i narkotyków;
- używać wózka bez ważnej decyzji dopuszczającej UDT – urządzenie bez potwierdzonego właściwego stanu technicznego stanowi zagrożenie dla operatora i innych osób. Użytkowanie wózka bez decyzji UDT dopuszczającej do użytkowania naraża właściciela/użytkownika na odpowiedzialność karną;

Przepisy karne:

1. Kto dopuszcza do eksploatacji urządzenie techniczne:
  - bez otrzymania decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego o dopuszczeniu urządzenia do eksploatacji lub obrotu,
  - wbrew decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego o wstrzymaniu eksploatacji lub wycofaniu z obrotu urządzenia technicznego, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

2. W razie wypadku Kodeks karny przewiduje za narażanie na niebezpieczeństwo życia lub zdrowia innych osób na skutek niekompetencji, nieostrożności, nieuwagi, zaniedbania, nieprzestrzegania przepisów bezpieczeństwa wymaganych przez prawo karę pozbawienia wolności nawet do lat 5.

- jechać wózkiem do przodu w sytuacji niedostatecznej widoczności – brak możliwości kontroli drogi przejazdu, co może doprowadzić do wypadku.

4. Na co operator powinien zwrócić uwagę podczas wymiany butli gazowej oraz podczas kontroli wózka w odniesieniu do instalacji gazowej? Podaj sposoby oznaczeń butli z gazem stosowanych dla wózków.

Wymiany butli gazowej należy dokonywać, używając rękawic oraz nieiskrzących narzędzi.

Podczas wymiany należy zwrócić uwagę na:

- zakręcenie butli demontowanej;
- stan przewodów dochodzących do zaworu;
- użycie/zakładanie właściwej butli (do wózków);
- stan uszczelki w zaworze butli;
- sposób ułożenia butli w uchwycie (zaworem do dołu);
- po podłączeniu i odkręceniu zaworu – szczelność połączenia zaworu z przewodem (sprawdzenia dokonuje się miernikiem elektronicznym; specjalnym płynem do badania szczelności lub wodą z mydłem).

Butla przeznaczona do wózków widłowych jest znakowana na obudowie znaczkiem przedstawiającym wózek widłowy i/lub opisana zwrotami: „tylko do wózków” oraz „tą stroną do góry”:

5. Jakie aspekty prawne, techniczne i organizacyjne należy wziąć pod uwagę, eksploatując wózek podnośnikowy w różnych warunkach atmosferycznych? Omów zagrożenia występujące w różnych warunkach atmosferycznych.

Eksploatując wózek podnośnikowy w różnych warunkach atmosferycznych należy stosować się do polecań i wskazówek zawartych m.in. w:

- instrukcji obsługi urządzenia;
- instrukcjach BHP;